

Formy Pomocy

Formy i rodzaje świadczeń oferowanych przez MGOPS w Myślenicach

1. Świadczenia pieniężne:

1) w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

1. zasiłek stały,
2. zasiłek okresowy,
3. zasiłek celowy,
4. specjalny zasiłek celowy,
5. pomoc pieniężną na zakup posiłku lub żywności w celu przygotowania posiłku,
6. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

2) w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych:

1. zasiłek pielęgnacyjny,
2. świadczenie pielęgnacyjne,
3. specjalny zasiłek opiekuńczy

3) w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

1. świadczenia z funduszu alimentacyjnego

4) w oparciu o ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych:

1. dodatek mieszkaniowy.

5) w oparciu o ustawę z dnia 10 kwietnia 1997r. - prawo energetyczne

- dodatek energetyczny

6) w oparciu o ustawę z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego

- pomoc finansową

1. Świadczenia niepieniężne:

1. pracę socjalną,
2. składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
3. składki na ubezpieczenie zdrowotne,
4. poradnictwo specjalistyczne,
5. schronienie,
6. posiłek,
7. niezbędne ubranie,
8. usługi opiekuńcze,
9. skierowanie i pobyt w ośrodkach wsparcia,
10. skierowanie i pobyt w domu pomocy społecznej.
11. prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych udzielane na podstawie ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Przyznawanie powyższych świadczeń (z wyłączeniem pracy socjalnej, poradnictwa

specjalistycznego, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne) następuje w formie decyzji administracyjnej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

Świadczenia pieniężne wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych:

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli

legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie i nie jest zależny od

kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony

chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony, wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Zasiłek pielęgnacyjny **nie przysługuje** osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,

3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks

rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym

stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

- Osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są

małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne **przysługuje**, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

1) nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub

2) w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne **nie przysługuje** jeżeli:

1) osoba sprawująca opiekę:

1. a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka

przynanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno -

rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego

1. b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;

2) osoba wymagająca opieki:

1. a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o

znacznym stopniu niepełnosprawności,

1. b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej,

rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym specjalnym ośrodku szkolno - wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;

5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym w art. 10, (dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem), prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;

6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie pielęgnacyjne jest świadczeniem podzielnym, za każdy dzień 1/30 i wynosi obecnie 1200zł. Od 1 stycznia 2016r. wzrośnie do kwoty 1300zł. miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy w wys. 520 zł mies. przysługuje osobom, na których zgodnie z

przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom jeżeli:

1) *nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub*

2) *rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej*

w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty, **664 zł miesięcznie**.

3) Świadczenia pieniężne w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia,
- osobie która uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia,
- osobie o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.
- jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę nie przekracza 725zł.

Wysokość świadczenia jest na poziomie bieżąco ustalonych alimentów, jednak wypłacane są one w kwocie nie wyższej niż 500zł.

4) Świadczenia pieniężne wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych:

Dodatek mieszkaniowy stanowi formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu.

W przypadku nie wnoszenia opłat przez okres 2 miesiące, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznowiana.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mającym tytuł prawny do lokalu, a także osobom

zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego pod warunkiem, że oczekują one na

przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Obok tytułu prawnego wymagane jest także faktyczne zamieszkiwanie w lokalu, przez co rozumie się taką sytuację, gdy dana osoba przebywa w konkretnym mieszkaniu z zamiarem stałego pobytu tj. chodzi o miejsce, gdzie koncentrują się wszystkie jej sprawy osobiste i majątkowe, choćby nawet przerwa w faktycznym przebywaniu w miejscu zamieszkania spowodowana była studiami, odbywaniem służby wojskowej, czy pobytem w zakładzie karnym.

Przyznanie dodatku uzależnione jest od:

1. średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku. Dochód ten nie może przekraczać:

- 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,(1540,79zł.)

- 125% w gospodarstwie wieloosobowym; (1100,56zł./os.)

(najniższa emerytura obowiązująca od marca 2015 roku to kwota 880,45 zł),

1. powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków ponoszonych na utrzymanie lokalu,
2. normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), zwana dalej *normatywną powierzchnią* , w przeliczeniu na liczbę

członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać

3. 35 m kw. - dla 1 osoby,
4. 40 m kw. - dla 2 osób,
5. 45 m kw. - dla 3 osób,
6. 55 m kw. - dla 4 osób,
7. 65 m kw. - dla 5 osób,
8. 70 m kw. - dla 6 osób,
9. w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje

osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W przypadku prowadzenia 1-osobowego gospodarstwa domowego przez osobę niepełnosprawną, powyższy przepis nie ma zastosowania.

Ustawa dopuszcza odstępstwa, zarówno jeśli dochód jest wyższy od przyjętego, jak i w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza powierzchnię normatywną lokalu o 30%.

Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od wysokości wydatków ponoszonych

na utrzymanie mieszkania oraz od miesięcznego dochodu brutto w gospodarstwie domowym na jedną osobę. Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek mieszkaniowy, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, który wypłaca się wnioskodawcy.

Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

Praca socjalna świadczona jest osobom na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich

środowisku społecznym w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności

życiowej, w szczególności: wskazówki, informacje, porady, konsultacje, itp.

1. Świadczenia pieniężne wynikające z ustawy prawo energetyczne:

Dodatek energetyczny

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej.

Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej - to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny przysługuje jedynie osobom, które:

- mają przyznane prawo do dodatku mieszkaniowego
- posiadają umowę kompleksową lub umowę sprzedaży energii elektrycznej
- zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej

Wysokość dodatku energetycznego ogłaszana jest przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku na kolejne 12 miesięcy. Wysokość świadczenia uzależniona jest od liczby osób w gospodarstwie domowym.

Od 1 maja 2015 r. do 30 kwietnia 2016r. kwota dodatku energetycznego wynosi:

- 11,09 zł miesięcznie dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną,
- 15,40 zł miesięcznie dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób,
- 18,48 zł miesięcznie dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób.

1. Świadczenia pieniężne wynikające z ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego

Kombatantom i innym osobom uprawnionym znajdującym się w trudnych warunkach materialnych oraz w związku z zaistnieniem zdarzeń losowych może być przyznana doraźna lub okresowa pomoc pieniężna.

Doraźna pomoc pieniężna może zostać przeznaczona na:

- dofinansowanie kosztów leczenia wraz z leczeniem sanatoryjnym i rehabilitacyjnym,
  - dofinansowanie opieki pielęgnacyjnej,
  - zakupu sprzętu ortopedycznego,
  - środków pomocniczych,
  - wsparcia w przypadku zaistnienia zdarzeń losowych np. konieczność poddania się operacji ratującej życie, kradzież, pożar, klęska żywiołowa lub inne.

Okresowa pomoc pieniężna może zostać przyznana kombatantom, na okres nie przekraczający 6 miesięcy.

Warunkiem jest uzyskiwanie dochodu na osobę w gospodarstwie domowym osoby wnioskującej, nieprzekraczającego najniższej emerytury ogłaszanej w Monitorze Polskim przez Prezesa ZUS. Obecnie od 1 marca 2015r. jest to kwota 880,45zł.

Pomoc pieniężna może być także przyznana na częściowe pokrycie kosztów zakupu wózka inwalidzkiego, sprzętu rehabilitacyjnego, dostosowanie pomieszczeń mieszkalnych do rodzaju inwalidztwa, opłacanie pomocy pielęgnacyjnej, a w stosunku do niewidomych oraz ciężko poszkodowanych inwalidów kosztów zakupu innego, ułatwiającego pracę i życie, sprzętu pomocniczego.

Dla pokrycia kosztów pomocy pielęgnacyjnej pomoc finansową w pierwszej kolejności przyznaje się kombatantom lub innym osobom uprawnionym, wymagającym takiej pomocy, którzy przekroczyli 70 lat życia. Osoba potrzebująca pomocy może zwrócić się o nią osobiście, pocztą lub też za pośrednictwem ośrodka pomocy

Ustalenie prawa i wypłata pomocy pieniężnej należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i realizowanych przez gminę.

Kryteria dochodowe:

- dla osoby samotnej 220% najniższej emerytury tj. od 1 marca 2015r. 1936,99zł.
- dla osób w rodzinie - 150% najniższej emerytury tj. 1320,68zł.
- dla wnioskodawcy pobierającego rentę inwalidy wojennego lub wojskowego - 300% najniższej emerytury tj. 2641,35zł.